

Jaarverslag 2015

De Werkelijkheid is een werkmaatschappij van ondernemende kunstenaars met een vluchtelingenachtergrond. We willen onze talenten met de rest van Nederland delen. Wat we meenemen - waar we ook vandaan komen - is onze veerkracht, een andere blik op dingen, overlevingsmechanismen en drijfveren. We geloven dat we als kunstenaars met een andere achtergrond een fantastische kans zijn om culturele en sociale klimaat van Nederlandse samenleving te verrijken.

De Werkelijkheid biedt creatieve concepten, inspirerende ontmoetingen en workshops voor bedrijven en organisaties. Thema's die centraal staan zijn verbinding, ontmoeting en bovenal: omdraaiing. We worden ingezet voor het levend maken van visie, missie en strategie. Voor het verbeelden van toekomstscenario's. Interne communicatie of teambuildingsprogramma's. Trainingen of trajecten rond diversiteit en cultuurverandering. Community-art die verhalen oproept en deze met elkaar verbindt. Inspiratie en coaching met en door kunst.

In-Between Identities, 25 september 2015 - 12 januari 2016, Bob Vlakehuis, Amsterdam

2015 in vogelvlucht

Festivals en evenementen

Dierenbescherming: Vrijwilligersdag

Concepten:

Tovermachine van Tawab en Hafidi. Bezoekers maken met behulp van door Tawab ontworpen machine een beeld van touwtjes en inkt. Vervolgens gaat Hafidi uit dat beeld hun toekomst lezen. Interessante combinatie van beeldend en theater. Bezoekers kunnen hun beeld naar huis nemen. Afrikaanse dansworkshop van Marian. Goed bezocht en een echte feestmaker. Marian is goed in mensen te betrekken in wat ze doet. Meerdere keren uitgevoerd.

Full Color Festival Kampen: Festival met diverse activiteiten samenvallend met Wereldvluchtelingendag.

Concepten:

Kaboel van Aref. Van karton nagebouwd stad van zijn kinderjaren met veel details. Kunstenaar begeleidt de bezoekers om door de stad te wandelen en vertelt de verhalen van zijn jeugd erbij. Vervolgens kunnen de bezoekers hun eigen kinderlijk huis tekenen en erover vertellen.

Levenslied van Marian. Optreden in een bijzondere door de kunstenaar zelf gemaakte jurk die tevens kleding is waar de bezoekers op kunnen zitten.

Gefixeerde herinneringen van Aleksandra. In het nagebouwde doka gaan bezoekers op zoek naar foto's die ook hun herinneringen verbeelden. Door het delen van verhalen ontstaat een intieme en vertrouwde sfeer tussen de bezoekers en de kunstenaar.

Vrijheidsmaaltijd: 5 mei vrijheidsmaaltijd in Bob Vlakhuis met kunstenaars, opening door Job Cohen

Exposities

Pharos: Twee duo exposities van in de ontvangstruimte van Pharos in Utrecht

UAF: Twee duo exposities in de kantoorpanden van UAF in Utrecht. Bij elke expositie hoort een rondleiding die door UAF georganiseerd wordt, waarbij de kunstenaars over hun werk te vertellen. Er is ook mogelijkheid om met een groep mensen bezichtiging met rondleiding via kunstenaars of UAF te organiseren.

Accenture: Eenmalige duo expositie in het kantoorgebouw van Accenture in Amsterdam Zuid-as

Bob Vlakhuis: Vier exposities in Bob Vlakhuis galerie in Amsterdam. Opening altijd door een bijzondere gast en Bob Vlakhuis zelf, met muziekoptredens,

Podium Mozaiek : Expositie in het kader van de presentatie van project 'Ik was niet van plan te blijven'. De gevelstenen die Nosrat met buurtbewoners heeft gemaakt. Foto expositie van Amange van betrokken buurtbewoners en de foto expositie en videopresentatie van Kadir van Lohuizen van zijn project Ali & Laila.

HVA ism UAF: Installatie Nosrat in in centrale hal van het Kohnstammhuis, Amsterdam

Inas vertelt aan het publiek (medewerkers van Accenture) over haar werk

Symposia

Zorggroep Almere: Artistieke invulling tijdens symposium van Zorggroep Almere. Voorstelling 'Nachtkastje van mijn opa' door Hafidi.

Nederlandse Vereniging van Doktersassistenten: Artistieke invulling tijdens congres. Voorstelling 'Nachtkastje van mijn opa' door Hafidi vervolgd door gesprek met publiek over identiteit begeleid door Senad.

Humanity House: Installatie van Nosrat en interventie tijdens jubileumevent

Projecten

Ik was niet van plan te blijven

Multidisciplinair project op basis van dromen en ervaringen van vroegere arbeidsmigranten, in samenwerking met Blik Bijzonder en Podium Mozaïek.

De eerste arbeidsmigranten in Nederland besloten ooit vrijwillig huis en haard te verlaten om hun toekomst een andere wending te geven. In gesprekken tussen de verschillende generaties, samen met kunstenaars van De Werkelijkheid, zoomen zij in op hun dromen, idealen, herinneringen en verwachtingen van vroeger en nu. Op basis van deze ontmoetingen ontwikkelen de kunstenaars Mojgan Lalizadeh, Anush Martirossian, Aleksandra Mihajlovic, Hafidi Mohamed Salah en Nosrat Mansouri verschillende kunstwerken en een voorstelling, die op verschillende locaties in en rond Podium Mozaïek worden getoond.

Filmproject: Ongekend bijzonder

Een film waarin interviews met vluchtelingen afgewisseld worden met beelden van een kunstenaar die hun toekomstdromen visualiseert.

Ondertussen in de Spaarndammerbuurt

Het project beoogt ondernemers en ondernemende mensen in de Spaarndammerbuurt met kunst, interventies, uit te dagen, te verrassen en verbinden. Er wordt een basis gelegd van waaruit we een nieuwe ontmoetingsplek in deze buurt gaan creëren. Een bijzondere buurt in transitie waar in 2017 ook bewoners

van het asielzoekerscentrum bij gaan horen. Het project loopt door in 2016 en wordt uitgevoerd samen met Blik Bijzonder.

Gevelstenen bij 'Ik was niet van plan te blijven', door Nosrat Mansouri

Divers

Optreden radio Signaal: uitzending van de lokale radiozender Salto in Amsterdam gewijd aan De Werkelijkheid.

Care Jam: een 24-uur durende brainstormsessie met thema 'Als wonen niet vanzelfsprekend is'

Kees Bleichrodt Award van UAF: beeld voor Kees Bleichrodt Award. Wordt door UAF uitgereikt aan beste student van het jaar.

Korte films over kunstenaars van DW door Rens Oomens: videoportretten van de kunstenaars van de Werkelijkheid.

Kunstwerk bij filmvertoning in het kader van Students that matter HvA & UAF:

Een installatie wordt door middel van drie korte workshops samen met studenten van HvA tot een blijvend kunstobject gemaakt. Studenten worden elke keer voor de filmvertoning begeleid door Nosrat en nog een kunstenaar van DW om samen de uiteindelijke vorm aan kunstwerk te geven.

15 jaar Vrolijkheid, Onderweg: maken van verschillende boekjes voor jubileumuitgave Onderweg en samenstellen expositie

Netwerkontwikkeling

Er is in 2015 veel geïnvesteerd in het onderhouden en ontwikkelen van het netwerk. Allereerst het netwerk van kunstenaars. Er zijn 12 nieuwe kunstenaars geworven. Deze hebben al in 2015 kunnen exposeren en meewerken in de projecten. Maar ook voor 2016 zien we tal van kansen om hen in te zetten. In totaal zijn er momenteel ruim 60 kunstenaars betrokken.

Daarnaast zijn er veel nieuwe contacten gelegd om draagvlak van De Werkelijkheid te vergroten. We laten ons zien op netwerkbijeenkomsten, lezingen, bij zusterorganisaties.

Minor Culturele Transitie

Een aantal kunstenaars van De Werkelijkheid hebben de Minor 'Kunst en ondernemen' op de Hogeschool van Amsterdam (HvA) succesvol afgerond.

Inmiddels is er een creatief educatief programma doorontwikkeld, van theorie lessen tot kunstinterventies

op straat en bij andere instellingen (vb. in een verzorgingshuis, werken met dementerende bewoners)

De afsluiting van de Minor was in Galerie BVH, met studenten, partners als het UAF en HVA.

Na 6 maanden een minorprogramma bij de opleiding Culturele en Maatschappelijk Vorming (CMV), zijn er evaluatiegesprekken met studenten en andere docenten geweest. Coördinatie van HVA wil graag deze Minor doorontwikkelen samen met De Werkelijkheid met het idee in de toekomst een Master -opleiding op te zetten.

Actualiteit

Vanzelfsprekend speelt De Werkelijkheid in op actuele ontwikkelingen. Zo nu ook met de huidige vluchtelingen toestroom in Nederland. Waar we kijken waar we aansluiting kunnen vinden met organisaties en projecten. Maar participeren alleen daar waar het raakvlakken heeft met de doelstelling en visie van De Werkelijkheid.

Onderstaande stuk over Nosrat Mansouri actief kunstenaar van De Werkelijkheid en Senad Alic, kunstenaar en Artistiek leider bij De Werkelijkheid, geeft dit als volgt weer :

Ik kijk naar bekende beelden op tv, zie dat vluchtelingen wanhopig naar veiligheid zoeken maar ook naar een verbinding met een nieuwe wereld, mensen, cultuur... Het is iets wat kunstenaars van De Werkelijkheid heel goed kennen. Daarnaast weten zij dat daarin kunst een grote rol in kan spelen. Dit is het idee achter het project "Ondertussen" van De Werkelijkheid, Vrolijkheid en Blik Bijzonder die dit jaar van start is gegaan in Spaarndammerbuurt. Een artistiek project waar veel ruimte voor buurt bewoners is. Zo kunnen zij meedenken en meedoen met dit project en zo hun eigen ervaringen kunnen delen en die ervaringen kunnen inzetten voor anderen.

Nosrat Mansouri (Iran) is een van de initiators van het project Ondertussen in de Spaarndammerbuurt en een kunstenaar die werk maakt dat te maken heeft met zijn eigen verleden maar ook werk laat zien die hoop geeft op een betere wereld. Binnen dit project zet hij kunst in om te zorgen dat mensen, buurt bewoners, kunstenaars met vluchtelingen achtergrond (of niet) op een andere manier elkaar ontmoeten, samen kunst maken en zo nog meer betrokken worden bij hun directe omgeving. Hun eigen buurt waar een nieuwe asielzoekerscentrum komt. Kunst kan zorgen voor begrip en verbinding. Zo wil Nosrat een vuurtoren bouwen en op het water in de nieuwe wijk Houthaven plaatsen. Mensen die gevlucht zijn hebben hun veilige haven verloren, die is verwoest, vernietigd. Deze toren die wordt samen met huidige buurt bewoners bedacht en gebouwd, een toren die zo nieuwe buurt bewoners een veilig gevoel kan geven.

Kunstenaar Senad Alic (Voormalig Joegoslavië) doet projecten in de wijken maar ook in zijn autonoom werk staat de mens centraal, als bindmiddel. Mens en kunst. "Soms wil ik graag iets anders schilderen, iets wat niks heeft te maken met mijn eigen verleden, bijv. Afrikaanse vrouwen die dansen. Een kunstenaar heeft

grenzeloze fantasie en kan het doen. Maar snel ontdek je dat vluchten vanuit eigen land kan, maar vluchten van eigen verleden niet, je kan niet in je herinneringen een stukje om heen lopen. En je wordt weer dagelijks aan herinnerd, door gebeurtenissen in de wereld. Misschien is toch voor kunstenaars met vluchtelingen achtergrond voor een deel al bepaald wat zij moeten schilderen, maken, want wat ik nu zie, vluchtelingenstroom, oorlog in midden Oosten, Afrika...daar kan ik niet omheen kijken en het ergens verstoppen. Zelf vraag ik mij af schilder ik wat ik schilder omdat het verleden mij niet loslaat, of wil ik het zelf gewoon niet vergeten?"

Hoe dan ook, je wilt ook als kunstenaar wat vertellen, iets zichtbaar maken... Mijn nieuwe serie schilderijen "Gebroken Aquarium" doet dat op een eigen manier, zonder dat een oplossing of antwoord wordt geven.

Professionaliseren en stabiliseren

2015 was een jaar van verder professionaliseren, onderzoeken hoe in te spelen op actuele situaties, hoe onze autonomie te bewaren en hoe nog beter te laten zien waar we voor staan.

Nadruk lag dus naast het programmeren van aanbod en doen van acquisitie naar nieuwe opdrachten, ook op het ontwikkelen en stabiliseren van de organisatie. Dat willen zeggen: zorg dragen voor een gedegen administratie, ontwikkelen van een jaarcyclus en zorgen voor een goede terugkoppeling naar belanghebbenden.

Het 'kantoorteam' van De Werkelijkheid bestond in 2015 uit:

Senad Alic – artistiek leider en beeldend kunstenaar

Aleksandra Mihajlovic – ondersteunend medewerker en beeldend kunstenaar/fotografe

Barbara Bink – zakelijke ondersteuning

Daarnaast is een klein team van freelancers en vrijwilligers betrokken voor de communicatie en projectondersteuning. Per 2016 heeft Wilma Simons de werkzaamheden van Barbara Bink en Aleksandra Mihajlovic overgenomen.

Eind 2015 is besloten niet langer kantoor te voeren maar daar te werken waar onze projecten zijn. In 2016 is dat op verschillende plekken in Amsterdam, met name in de Spaarndammerbuurt waar het project Ondertussen in de Spaarndammerbuurt nog het hele jaar doorloopt. Daarnaast ontvangen we altijd graag bezoek in het Bob Vlakhuis, dit is een kunst- en cultuurhuis voor gevluchte kunstenaars en musici in het hart van Amsterdam. Het huis is een initiatief van Bob Vlakhuis, groot kunst- en muzikliefhebber, in samenwerking met Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF. De Werkelijkheid exposeert op vaste basis in het Bob Vlakhuis.

Het bestuur bestond in 2015 uit:

Léon Sonnenschein – voorzitter

Wim Stille – penningmeester

Masoud Banbersta – secretaris

Rebke de Heer – algemeen lid

Maart 2016

www.werkelijkheid.com